887/12

Den 12. marts 2012 blev i sag nr. 80.379:

xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har gennem sit pengeinstitut oprettet gruppelivsforsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i PFA Pension. Han klager over selskabets afvisning af at udbetale invalidepension.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for tiden, inden anmeldelse skete den 7/12 2010, med henvisning til, at forsikringsbetingelsernes 1-års frist for fremsættelse af krav om udbetaling af invalidepension var overskredet. For så vidt angår tiden efter, at anmeldelse var sket, har selskabet afvist at yde dækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til udbetaling af invalidepension, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevnen til mellem 1/2 og 2/3, er der ret til halve ydelser. Der er en karensperiode på 3 måneder.

Klageren er født i 1971 og er uddannet automekaniker. Han ansøgte den 17/12 2007 selskabet om udbetaling ved tab af erhvervsevne. Af anmeldelsen fremgik, at han led af smerter i fod og tæer samt smerter i ryg og lænd. Endvidere fremgik, at han havde været fuldtidssygemeldt fra den 4/9 2006 til den 8/12 2006, og at han herefter havde været delvist sygemeldt.

Selskabet afviste ved brev af 18/3 2008 at yde forsikringsdækning i anledning af det anmeldte erhvervsevnetab. Af brevet fremgår bl.a.:

> "På baggrund af din ansøgning og lægeattesten har vi foretaget en vurdering af din erhvervsevne. Du oplyser, at du har været fuld sygemeldt fra den 4. september 2006 til den 8. december 2006, og at du derefter er deltidssygemeldt. Af lægeattesten fra din læge fremgår det, at du kan arbejde 25 timer om ugen.
>
> På baggrund af de nævnte oplysninger har vi vurderet, at din erhvervsevne har været nedsat med to tredjedele i perioden fra den 4. september 2006 til den 8. december 2006, du har således været sygemeldt i fire dage udover karensperioden. Vi har ingen oplysninger om, du i en periode eventuelt kun har været i stand til at arbejde op til 18-19 timer fra den 8. december 2006 og indtil december 2007, hvor vi modtager ansøgningspapirerne.
>
> Da du først har anmeldt dit krav til os den 17. december 2007, er du ifølge § 11 stk. 2 i forsikringsbetingelserne ikke berettiget til udbetaling forud for anmeldelsen. Vi vedlægger forsikringsbetingelserne 'Forsikringsbetingelser den 1. januar 2005 Familiesikring Tab af Erhvervsevne (BX0982 (01-05)'
>
> På nuværende tidspunkt er du heller ikke berettiget til udbetaling, idet vi har skønnet, at din erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, idet du er i stand til at arbejde mere end 18-19 timer om ugen.
>
> Udbetaling er betinget af, at din erhvervsevne på grund af sygdom er nedsat med mindst halvdelen udover 3 måneder, samt at du samtidig har et tilsvarende indtægtstab."

Den 7/12 2010 ansøgte klageren på ny om udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Af lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1 af 5/11 2010 fremgik bl.a., at klageren havde fået kvæstet foden, og at der var et brud på mellemfodsknoglen. Lægen vurderede, at klageren var i stand til at arbejde 20 timer om ugen.

Til brug for vurderingen af klagerens erhvervsevne modtog selskabet diverse oplysninger, herunder bl.a. lægelige og kommunale sagsakter. Nogle af de modtagne oplysninger gengives/omtales nedenfor.

Klageren blev den 8/11 2007 undersøgt på ortopædkirurgisk ambulatorium. Af speciallægeerklæringen fremgår bl.a.:

> "**Resumé og konklusion:**
> Det drejer sig om en nu 36 år gammel servicetekniker, som kom til skade den 2. september 2006, da han på en tankstation blev væltet af en bakkende bil og blev kørt over svarende til højre fod og underben. Der kom hurtigt betydelig hævelse og smerte svarende foden. Ringe-

de til Skadestuen, som gav råd om at holde foden højt og afkøle. Set hos egen læge 2 dage efter, denne henviste til røntgenundersøgelse. Der blev foretaget røntgenundersøgelse af højre ankel, som var normal. 6 uger senere set i Skadeambulatoriet, her blev foretaget røntgen af højre forfod, også disse billeder var normale.

Endelig er patienten undersøgt på Ortopædkirurgisk afdeling i … i august 2007, hvor man kunne konstatere, at der var forfodssmerter og foreslog behandling med indlæg.

Patientens gener har stort set været konstante siden kort tid efter ulykkestilfældet, tilstanden kan altså betragtes som stationær.

Patienten får belastningssmerter svarende til forfoden, og har tendens til aflaste forfoden ved at støtte mere på hælen, når han skal gå langt. Går derved asymmetrisk, og har udviklet tendens til lavtsiddende lændesmerter. Har tidligere ved et par tilfælde haft ondt højere i ryggen, men der var tale om helt anderledes symptomer. Rygsymptomerne har altså sammenhæng med symptomerne fra foden, på den måde, at de forekommer samtidigt. Lændesmerterne kan trække ned på bagsiden af højre eller venstre lår.

Fodsmerterne er lokaliserede til forfoden trækkende overfladisk ned i 2. og 3. tå, som ofte sover. Der kan også komme sovende fornemmelse, når han ikke belaster, og undertiden en krampelignende tilstand i foden.

Der er en helt række aktiviteter, som patienten har svært ved pga. symptomerne. Han arbejder på nedsat tid pga. fodsymptomerne, efter aftale med arbejdsgiveren, og han betaler selv for de timer, han ikke arbejder.

Herudover går patienten til fysioterapeut hver anden uge.

Ved objektiv undersøgelse findes svarende til ryggen nedsat lændesvaj og nedsat bevægelighed nedadtil i lænderyggen. Svarende til højre fod findes udtalt ømhed i 2. interstits, det vil sige mellem 2. og 3. mellemfodsknogle. Der er normal bevægelighed af tæerne, men ved forceret bagoverbøjning af tæerne udløses smerter. Der er nedsat følesans på 2. og 3. tå, både på bøje- og strækkesiden, og også strækkende sig lidt op på fodryggen. Svarende til ankelen er der normal bevægelighed og stabilitet, men ubehag når ankelen bøjes forceret bagover, og når hælen bevæges indad. Der er normal puls i foden.

I tilslutning til uheldet har patienten formentlig haft en blødning i muskellogen mellem 2. og 3. mellemfodsknogle, og altså haft en vis grad af såkaldt compartment syndrom lokalt. Det forklarer meget godt symptomerne inkluderet den sovende fornemmelse i tæerne.

Tilstanden må som anført betragtes som stationær. Der er god sammenhæng mellem det beskrevne uheld og patientens symptomer.

Med hensyn til rygsymptomerne kan der meget vel være en sammenhæng, således som beskrevet af patienten.

Patienten vil formentlig i længere tid fremover have behov for jævnlig fysioterapeutisk behandling.

Diagnose:
Contusio pedis dxt. sequelae (følger efter klemlæsion af højre fod).
Columna recta (nedsat lændesvaj)."

Den 17/12 2008 blev klageren afskediget fra sin hidtidige stilling på grund af for højt sygefravær. Han blev sygemeldt den 3/4 2009.

I specifik helbredsattest af 6/5 2009 hedder det bl.a.:

"A: Sygehistorie og igangværende behandling

Jeg er vikar for egen læge, som er langtidssygemeldt. Jeg har adgang til journal og har haft en længere samtale med pt. idag.

2006 udsat for trafikulykke, hvor højre ankelled og fod køres over i klemulykke. Røntgen vurderes primær normalt. Henvender sig på skadestuen 6 uger efter pga smerter - her konstateres på røntgen følger efter brud på 4. tå i grundleddet, og muligvis en sv.t. 3. tå. anbefales bevægeøvelser og langsom opstart på jobbet. Får § 56. Afskediges 17/12, melder sig ledig. Sygemelder sig 3/4-2009, da relativ små belastninger udløser smerter. En gangdistance på 1000 meter - med afbrydelser - udløser smerter. Værre, når terrænet skråner eller trappegang - kan gå mindre end 1 time. Besvær med græsslåning. Kompenserer og får intermitt. smerter i lænderyg med udstråling til højre balle og baglår - dog ikke daglige smerter. Kan sidde max 1 time i polstret stol. Kan køre bil, men træder nok ikke så hårdt på speeder.
Er set i ortopædkirurgisk amb. flere gange, senest januar-09. På mistanke om 'nerveknude' - neurom er der gjort MR-scanning, se nedenfor
EPIKRISE:
05.03.09
MR-scanningen af højre forfod er fuldstændigt blank. Således intet at tilbyde patienten.
Dette er han informeret om pr. brev og AFSLUTTET. …

Diagnose: Fractura ossis metatarsi IV dxt seqv.
Prognose: Ifølge pt. stationær de sidste 2 år
Behandling: Fysioterapi med hjemmeøvelser til ryggen
Yderligere: Ingen behandlingsmuligheder jvf. ovennævnte
Varighed: Skønnes ikke at kunne komme i job på fuld tid.
Behov for varige skånehensyn vurderer jeg
Det er følger efter ulykken, som hæmmer pt. Aktuelt et vist psykisk pres pga. usikkerhed om fremtidig forsørgelse og indkomstgrundlag
…
C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Naturlig udseende, bevæger sig frit, er kommet kørende til konsultationen.
BT:135/85.

Ryg: God bevægelighed i hele ryggen, ikke tegn på rodtryk. Lidt stram hasemuskulatur.

UE: Neurologisk ingen tegn på lammelser. Ved undersøgelse af kraft mod modstand, som er ens på begge sider - udløses sm. af højre forfod svt. 3-4 tå.
Der er nedsat sensibilitet udfor 2-4 tå inddragende de 3 tæer, strækkende sig ca 5 cm op på fodryggen."

Klageren tog i løbet af sommeren 2009 taxakørekort og blev i perioden 14/9 2009 til 2/11 2009 arbejdsprøvet som taxachauffør. Af ressourceprofilen fremgår bl.a.:

"**Helbredsmæssige forhold**

…

Helbred

Dato:	**Beskrivelse:**
29/10/09	15.05.2009 - Sociallægedrøftelse: Sagen drøftet med sociallæge … den 13.05.2009. Dog kan det også være farligt at tilkende et fleksjob p.t. eftersom [klageren] fortsat har rigtig mange år tilbage på arbejdsmarkedet - det bør undersøges/overvejes, om man via revalideringsmæssige muligheder kan omskole/opkvalificere ham til andet arbejde på ordinære vilkår. Dog finder hun ideen om en afprøvning som taxachauffør som en okay ide. Dog kan det bekymre, at egen læge i specifik helbredsattest har skrevet, at [klageren] udtaler, at han ikke træder så hårdt på speederen. Spørgsmålet er derfor, om han kan holde dels til de mange timer, hvor han skal bruge højre fod på speeder og bremse i en taxa, og dels om han kan holde til at sidde stille i bilen på turene. Frem for allerede nu at godkende til fleksjob, vurderes det som relevant med en arbejdsprøvning indenfor taxaområdet - for at få afprøvet, om [klageren] kan holde til arbejdet og for at være sikker på, at det arbejdsområde han ansættes indenfor er holdbart for [klageren]. Ut. vurderer det som relevant at tilknytte en jobkonsulent i denne forbindelse, men vil drøfte ovenstående med [klageren] først. 14.10.2009: [Klageren] oplyser, at det går godt med at køre taxa, men det er også hårdt for ham. Han har ondt i fod, ben og lænd, ligesom han har haft hele tiden, men smerterne tiltager, når han er af sted for længe. Han oplyser, at han har behov for at holde pauser mellem kunderne, hvor han strækker ben mv. Men han sidder rigtig godt i denne type bil. … **Andet arbejdsmarkedsrelevant** … 22.10.2009 … [Klageren] og vognmand … har begge været til samtale med ut. angående afprøvning af [klageren] som taxachauffør. Afprøvningen er foretaget fra den 16-09-2009 til den 20-10-2009. Der er foretaget en forlængelse af praktikken frem til den 02-11-2009. [Klageren] er blevet henvist til ut. i juni 2009 i forbindelse med optagelse på taxakursus med start den 08-06-2009. [Klageren] blev optaget på kurset, har fuldført kurset og har den 19-08-2009 bestået den endelige køreprøve og opnået erhvervskørekort. Der har ikke under kurset været noget at udsætte på [klagerens] indsats: Han har været stabil, mødt og passet kurset og er derfor gået glat igennem med alle prøver bestået første gang. [Klageren] har i prøveperioden arbejdet 4 timer pr. dag fra 8:00-12:00, der har ikke været tale om aften eller weekendarbejde af den simple grund, at der ikke er biler til rådighed på andre tidspunkter. Der er ikke noget til hinder for, at [klageren] kan køre på andre tidspunkter - det vil han gerne både aften, nat og weekend. Det kan dog ikke overstige de 4 timer pr. dag som [klageren] har kørt.

[Klageren] har lavet nogle forsøg med at køre længere tid op til 6 timer pr. dag - dette kan [klageren] ikke holde til. Hvis han kører de 6 timer har han problemer dagen efter, han har måttet udeblive fra arbejde dagen efter.
Ifølge [klageren] og delvist hans far må [klageren] efter endt arbejdsdag hvile sig, han ligger efter eget udsagn resten af dagen og hviler sig. På grund af smerter kan han ikke foretage sig andet, hvilket bekræftes af faderen, som har daglig kontakt med [klageren].
[Klageren] kan som nævnt køre på andre tidspunkter af døgnet, men han skal hvile sig, inden han kører, ellers må han stoppe og køre hjem. Under de 4 timers arbejde stiger smerterne i hans fod, ben og hofte, så han er 'færdig' som han siger efter arbejdstiden og må hvile sig.
[Klageren] kan klare arbejdet på de 4 timer. Der behøves ikke yderligere skånehensyn, han kører en rigtig god bil med sæde der passer til ham. Han kan servicere kunderne, eks. løfte en kuffert, hjælpe gangbesværede med at komme ind og ud etc., så der er ingen hindring i at passe arbejdet i de 4 timer.
…

Samlet vurdering

…
Samlet vurdering

Dato:	**Beskrivelse:**
29/10/09	[Klageren] er sygemeldt grundet gener i den ene fod efter en påkørsel, som skete i 2006. Han har siden haft problemer med foden, men har igennem en lang periode fastholdt sin ansættelse via en § 56-aftale, men blev i vinteren 2008 opsagt grundet stort sygefravær. Han sygemeldte sig fra a-kassen i april 2009. Pga. problemerne med at varetage sit hidtidige erhverv, som var for fysisk hårdt for ham, blev [klageren] bevilget uddannelsen til taxachauffør, som han har fulgt til tilfredsstillelse og han har bestået diverse prøver uden problemer, så han nu har erhvervet sig et kørekort til taxa. Han har deltaget i arbejdsprøvning som taxachauffør, som har vist, at han kan arbejde ca. 4 timer dagligt/20 timer ugentligt, og at det er det maksimale, han kan klare, for ikke at opnå væsentlig forværring af de helbredsmæssige problemer. Arbejdsprøvningen har vist, at yderligere belastning og yderligere arbejdstid medfører øgede smerter og forværring af tilstanden. Rent lægeligt vurderes det, at påkørslen af foden i 2006 kan have medført nogle skader på nerverne. Følgerne er svære at dokumentere på fx røntgen/scanninger, og [klagerens] gener efter ulykken er større end man normalt kunne forvente, men det er pba. det lange forløb et faktum, at han ikke rent arbejdsmæssigt kan klare så meget længere. På baggrund af egen læges og sociallægens vurderinger konkluderes det, at tilstanden er stationær, eftersom der er gået lang tid, siden ulykken skete og [klageren] har haft gener gennem en meget lang periode (siden 2006). Der kan ikke peges på behandlingsmuligheder, som kan forventes at ændre tilstanden væsentligt, og det vurderes, at følgerne efter påkørslen hæmmer [klageren] i en sådan grad, at han ikke kan klare arbejde på fuld tid, men vil have behov for varige skånehensyn. Det vurderes, at [klageren] pga. sine helbredsmæssige gener grundet skader på/i foden har en varigt nedsat arbejdsevne i en grad, så han ikke kan klare fuldtidsarbejde.

[Klageren] vurderes som berettiget til fleksjob, jf. LAB § 69 og 70."

Klageren blev tilkendt fleksjob pr. 29/10 2009. Han blev pr. 30/10 2009 ansat som taxachauffør i sin fars vognmandsvirksomhed med en aftalt ugentlig arbejdstid på 18-20 timer og 2/3 kommunalt løntilskud.

Arbejdsskadestyrelsen vurderede den 10/9 2010, at klageren som følge af ulykken i 2006 havde et varigt mén på 10 % og et erhvervsevnetab på 50 %.

Selskabet afviste ved brev af 19/1 2011 at yde forsikringsdækning. Sagen er herefter indbragt for nævnet.

Klagerens advokat har i brev af 12/4 2011 til nævnet bl.a. anført:

"**Anbringender:**

Til støtte for klagers påstand om, at denne er berettiget til udbetaling for tab af erhvervsevne gøres det gældende:

at erhvervsevnetabet er vurderet til 50% af Arbejdsskadestyrelsen,

at klager er tilkendt fleksjob svarende til et løntilskud på 2/3, hvilket reelt er et udtryk for, at erhvervsevne er nedsat med 2/3,

at klagers årsløn er mindre end 50% af den tidligere indtjening, der er opgjort til kr. 447.142,80, jfr. **bilag ...**"

Selskabet har ved brev af 30/6 2011 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"**Hvorfor giver PFA Pension afslag på udbetaling af invalidepension?**
Forsikredes erhvervsevne:
Forsikredes generelle erhvervsevne
Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 3 og 7, at den generelle erhvervsevne skal være nedsat med halvdelen eller derunder for at være berettiget til invalidepension, og at den generelle erhvervsevne anses for at være nedsat, hvis forsikrede alene af helbredsmæssige årsager ikke længere er i stand til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget og samtidig har et indtægtstab, der mindst svarer til halvdelen af indtægten som almindelig fuldtidsbeskæftiget.

Forsikrede oplyser i sin anmeldelse af 30. oktober 2010 (bilag …), at han får mange smerter i foden og lænden ved fysisk belastning af benene. Endvidere oplyser han, at han kan udføre vekslende stillesiddende arbejde, hvis det ikke er for længe ad gangen. Han kan ligeledes

klare mindre fysisk arbejde, hvor han holder mange pauser undervejs. Derimod kan han ikke klare tunge løft, gå over lange afstande, på mange trapper eller på ujævnt underlag.

Det fremgår desuden af forsikredes ressourceprofil (forsikredes bilag …), at forsikrede fratrådte sit job i december 2008, hvorefter han meldte sig ledig. Den 3. april 2009 sygemeldte han sig på ny.

Forsikredes læge vurderer i lægeattesten (bilag …), at forsikrede kan arbejde 20 timer ugentligt.

Forsikrede har ligeledes været i en arbejdsprøvning og han er blevet omskolet til taxachauffør. Det fremgår af ressourceprofilen, side 13 (forsikredes bilag …), at forsikrede under taxakurset har mødt stabilt, passet kurset og derfor bestået alle prøverne første gang. Endvidere fremgår det, at en arbejdsprøvning i forsikredes fars vognmandsvirksomhed har vist, at forsikrede kan arbejde 4 timer dagligt.

Det fremgår videre af ressourceprofilen, at forsikrede i arbejdsprøvningen ikke arbejdede i weekender, da der ikke var nogen biler til rådighed. Det bemærkes dog samtidig i ressourceprofilen, at forsikrede er i stand til at arbejde i weekender, hvis arbejdstiden ikke overstiger 4 timer dagligt.

Det skal endvidere understreges, at jobbet som taxachauffør ikke er helt hensigtsmæssigt i forhold til forsikredes lændesmerter og problemer med foden. Det er derfor ikke udelukket, at forsikrede ville kunne øge arbejdstiden yderligere, hvis hans arbejdsopgaver i større omfang tilgodeså hans skånebehov.

På baggrund af sagens lægelige akter og forsikredes arbejdsprøvning er det PFA Pensions opfattelse, at forsikrede ikke har løftet bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikredes fagrelaterede erhvervsevne
Forsikringsbetingelsernes § 9 giver desuden mulighed for udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse, som dog maksimalt kan ske i en periode på op til seks måneder.

Ved fagrelateret erhvervsevne forstås, jf. forsikringsbetingelsernes § 9, stk.2, forsikredes erhvervsevne inden for forsikredes fagområder, såvel nuværende som tidligere. Det er således ikke forsikredes nuværende konkrete arbejdsfunktion, men hele det eller de fagområder, som forsikrede har eller har haft beskæftigelse eller uddannelse inden for, som PFA Pension vurderer erhvervsevnenedsættelsen ud fra. For at retten til udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse kan indtræde, skal forsikredes fagrelaterede erhvervsevne og indtægt være nedsat med mindst halvdelen af indtægten før erhvervsevnenedsættelsen.

Det er vores vurdering, at forsikredes fagrelaterede erhvervsevne ej heller er nedsat med halvdelen eller mere, idet forsikrede kan arbejde 5-6 timer dagligt i sit hidtidige job. I den forbindelse skal vi henvise til statusattest af 2. maj 2007 (forsikredes bilag …, s. 9 og 10) og til speciallægeerklæring udfærdiget af professor …, (forsikredes bilag …, s. 2).

<u>1-årig frist for fremsættelse af krav:</u>
Det fremgår af forsikringsbetingelserne, § 11, stk. 2, at krav om udbetaling af forsikringsydelse og/eller ydelse af præmiefritagelse i tilfælde af invaliditet skal fremsættes inden et år efter det tidspunkt, hvor forsikrede har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet. Forsikringen omfatter ikke udbetalingen for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis

dette først rejses efter, at der er forløbet et år. Det fremgår videre af denne bestemmelse, at retten til midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse bortfalder, hvis kravet først rejses, når der er forløbet et år.

Som det fremgår af brev af 18. marts 2008 (bilag …) har forsikrede, jf. forsikringsbetingelsernes § 11, stk.2, ikke ret til udbetaling af invalidepension for perioden fra den 4. september 2006 og frem til 17. december 2007, hvor forsikrede for første gang anmeldte sin erhvervsevnenedsættelse, da han har fremsat sit eventuelle krav på udbetaling af invalidepension efter udløb af fristen for fremsættelse af krav om invalidepension.

Hvis det lægges til grund, at forsikredes krav om invalidepension opstod den 4. september 2006, hvor han første gang blev sygemeldt, har forsikrede, jf. forsikringsbetingelsernes § 11, stk. 2 ej heller ret til en eventuel udbetaling for fagrelateret erhvervsevnenedsættelse. Det er derfor forsikredes generelle erhvervsevne, der skal være nedsat i dækningsberettigende grad for at forsikrede kan være berettiget til invalidepension fra december 2007. Da PFA Pension vurderer, at forsikrede ikke har løftet bevisbyrden for en dækningsberettigende nedsættelse af den generelle erhvervsevne, har forsikrede ikke ret til udbetaling af invalidepension.

Hvis forsikredes eventuelle krav dog først skulle være opstået i december 2008, hvor forsikredes løn ophørte som følge af hans fratrædelse, eller i april 2009, hvor forsikrede igen blev sygemeldt, er fristen for fremsættelse af krav ligeledes overskredet, jf. forsikringsbetingelsernes § 11, stk.2, idet forsikrede først anmeldte dette eventuelle krav den 7. december 2010 (bilag …). I så fald har forsikrede kun mulighed for en eventuel udbetaling fra den 7. december 2010, hvor det eventuelle krav blev fremsat. Forsikrede var på dette tidspunkt ansat i fleksjob, hvor han fortsat er ansat, hvorfor hans berettigelse til invalidepension afhænger af, at han opfylder betingelserne i forsikringsbetingelsernes § 8, stk.6.

Indtjening under ansættelse i fleksjob:
Forsikrede oplyser (bilag …), at han siden den 1. november 2009 har været ansat i fleksjob.

Forsikrede er ifølge forsikringsbetingelserne, § 8, stk. 6, som udgangspunkt ikke berettiget til invalidepension under ansættelse i fleksjob. Udgangspunktet modificeres, hvis forsikredes indtjening under ansættelse i fleksjobbet er nedsat med mindst halvdelen i forhold til, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Forsikredes årsløn ville ifølge forsikredes advokats beregning være 447.142,80 kr. i 2010, jf. forsikredes bilag ... Advokaten skriver yderligere i brev af 12. april 2011 til Ankenævnet, at Lærestandens Brandforsikring har foreslået, at forsikredes årsløn i 2010 pristalsreguleret og afrundet blev fastsat til 430.000 kr.

Forsikrede har i anmeldelsen (bilag …) oplyst, at han under ansættelse i fleksjob tjener 260.000 kr. Således er forsikredes indtjening ikke nedsat med mindst halvdelen i forhold til hans tidligere løn.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikredes indtægt i fleksjobbet skal sammenlignes med hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Det er PFA Pensions vurdering, at det ikke er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder, at tjene 520.000 kr. eller mere årligt.

Forsikredes advokat påpeger desuden, at Arbejdsskadestyrelsen har vurderet forsikredes erhvervsevnetab til 50 %. PFA Pension bemærker i denne forbindelse, at det fremgår af Arbejdsskadestyrelsens vurdering (forsikredes bilag …, side 4) at:

> *'I erstatningssager om fleksjob skal prognosen for indtægtsmuligheder efter skaden ske uden hensyn til sociale ydelser. Kommunens tilskud til fleksjob skal sidestilles med en social ydelse. Når erhvervsevnetabet vurderes, skal der ikke tages hensyn til kommunens tilskud til lønnen.'*

Dette er i modsætning til PFA Pensions forsikringsbetingelser hvoraf det netop fremgår, at kommunens tilskud til forsikredes løn skal medregnes, jf. forsikringsbetingelserne § 8, stk. 6. Af denne grund kan Arbejdsskadestyrelsens vurdering af forsikredes erhvervsevnetab ikke tillægges nogen betydning.

Sammenfattende
Det er sammenfattende vores vurdering:

at den 1-årige frist for fremsættelse af krav er overskredet, og at forsikredes eventuelle krav om invalidepension for perioden fra september 2006 og frem til medio december 2007 også er forældet i henhold til den tre årlige forældelsesfrist i forældelsesloven
at forsikredes generelle erhvervsevne skal være nedsat i dækningsberettigende grad for at forsikrede kan være berettiget til invalidepension
at forsikrede ikke har løftet bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad
at forsikrede ej heller har løftet bevisbyrden for, at hans fagrelaterede erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad
at forsikredes indtjening under ansættelse i fleksjob ikke er nedsat med halvdelen eller mere i forhold til hvad der er sædvanligt for personer med lignende uddannelse og alder,
at forsikredes indtjening under ansættelse i fleksjob ej heller ikke er nedsat med halvdelen eller mere i forhold til hans tidligere løn,

Konklusion
PFA Pension fastholder således, at forsikrede ikke er berettiget til udbetaling af invalidepension."

Hertil har klagerens advokat i brev af 13/7 2011 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg har modtaget det fremsendte brev og kan oplyse, at det er min opfattelse, at min klient opfylder betingelserne for at være berettiget til udbetaling af ydelser fra PFA Pension.

Herunder må det lægges til grund, at min klient er tilkendt et fleksjob og kun er i stand til at arbejde mellem 18-20 timer om ugen.

På baggrund heraf gøres det gældende, også efter udtalelsen fra Arbejdsskadestyrelsen, der fastsætter et erhvervsevnetab på 50%, at min klients generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller derunder.

Det gøres herunder også gældende, at min klient har et indtægtstab, der mindst svarer til halvdelen af indtægten som almindelig fuldtidsbeskæftiget.

PFA Pensions henvisninger til lægeerklæringer om, at min klient kunne arbejde 20 timer ugentligt ændrer ikke ved det forhold, at min klients erhvervsevne er nedsat med mindst 50%, jf. vurderingen fra Arbejdsskadestyrelsen. PFA Pension har ikke frembragt noget materiale i sagen, der kan tilsidesætte denne vurdering."

Heroverfor har selskabet i brev af 26/7 2011 til nævnet bl.a. anført:

"PFA Pension henholder sig i det hele til selskabets udtalelse af 30. juni 2011, hvortil henvises.

PFA Pension finder dog anledning til at bemærke, at det er selskabets opfattelse, at Arbejdsskadestyrelsens erhvervsevnebegreb er forskelligt fra PFA Pensions. PFA Pension bemærker hertil, at Arbejdsskadestyrelsen træffer afgørelse om erhvervsevnetab ud fra reglerne i arbejdsskadesikringsloven og erstatningsansvarsloven, og desuden med udgangspunkt i det af forsikrede oplevede konkrete indtægtstab, hvorimod PFA Pension træffer afgørelse om erhvervsevnetab i henhold til aftalegrundlaget, dvs. policen og forsikringsbetingelserne.

Da vurderingerne således foretages ud fra forskelligt restgrundlag, er det PFA Pensions opfattelse, at vurderingerne er uafhængige af hinanden, og at Arbejdsskadestyrelsens vurdering af erhvervsevne således er uden betydning i forhold til PFA Pensions vurdering af erhvervsevne. PFA Pension henviser i denne forbindelse til ankenævnets kendelse af 20. september 2010 i sag 76.504.

PFA Pension har herefter ikke yderligere kommentarer til sagen."

Parterne er fremkommet med yderligere bemærkninger i breve af 30/8 og 19/9 2011 til nævnet.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Generel erhvervsevnenedsættelse**
§ 8. Begrebet generel erhvervsevne er grundlaget for vurdering af, hvorvidt forsikrede er berettiget til forsikringsydelser ved nedsættelse af erhvervsevne.

Stk. 2. Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Stk. 3. Ved nedsættelse af den generelle erhvervsevne forstås, at forsikrede alene af helbredsmæssige årsager som følge af sygdom eller ulykkestilfælde ikke længere er i stand til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget, og samtidig har et indtægtstab, der mindst svarer til henholdsvis to tredjedele eller halvdelen af indtægten som almindelig fuldtidsbeskæftiget før nedsættelsen af erhvervsevnen.

Stk. 4. PFA Pension vurderer, hvor meget den generelle erhvervsevne er nedsat. Vurderingen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse. Vurderingen er uafhængig af tilkendelse af offentlig førtidspension og andre offentlige ydelser. Ved bedømmelsen af nedsættelsen af erhvervsevnen er det uden betydning. om forsikrede på grund af situationen på arbejdsmarkedet er, eller efter revalidering vil være i stand til at få arbejde.
…
Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til udbetaling af forsikringsydelse under ansættelse i en stilling. der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af den

fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. For udbetaling i forbindelse med revalidering gælder dog særlige regler.

Stk. *7. Hel udbetaling ved to tredjedele erhvervsudygtighed.*

a. Er den valgte dækningstype 'hel udbetaling ved to tredjedele erhvervsudygtighed', indtræder retten til fuld forsikringsydelse, når forsikredes generelle erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.
b. Nedsættes den generelle erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde til mellem en tredjedel og halvdelen af den fulde generelle erhvervsevne, er forsikrede berettiget til halv forsikringsydelse.

…

Midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse

§ 9. Denne gruppeforsikring omfatter midlertidig dækning ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse. Dækningen gælder dog ikke for '*studerende'.*

Stk. 2. Ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse forstås forsikredes erhvervsevne inden for forsikredes fagområder, såvel nuværende som tidligere. Det er således ikke forsikredes nuværende konkrete arbejdsfunktion, men hele det eller de fagområder, som forsikrede har eller har haft beskæftigelse eller uddannelse inden for, som PFA Pension vurderer erhvervsevnenedsættelsen ud fra.

Stk. 3. *Hel udbetaling ved to tredjedele erhvervsudygtighed.*

a. Er den valgte dækningstype 'hel udbetaling ved to tredjedele erhvervsudygtighed', indtræder retten til fuld forsikringsydelse, når forsikredes fagrelaterede erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder af den fulde fagrelaterede erhvervsevne. Forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen skal tilsvarende være nedsat til højst en tredjedel af indtægten for erhvervsevnenedsættelsen.
b. Nedsættes den fagrelaterede erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykkestilfælde til mellem en tredjedel og halvdelen af den fulde fagrelaterede erhvervsevne, er forsikrede berettiget til halv forsikringsydelse. Forsikredes indtægt efter erhvervsevnenedsættelsen skal tilsvarende være nedsat til mindst halvdelen af indtægten for erhvervsevnenedsættelsen.

…

Generelle betingelser

Udbetaling, dokumentation m.v.

§ 11. Udbetalingen finder sted fra den dag, nedsættelsen af den generelle erhvervsevne har varet i tre måneder. Der kan på et givet tidspunkt kun ske udbetaling efter enten bestemmelsen om udbetaling ved midlertidig fagrelateret erhvervsudygtighed, bestemmelsen om udbetaling ved nedsættelse af den generelle erhvervsevne eller bestemmelsen om udbetaling ved revalidering. Udbetalingen sker månedligt forud med en tolvtedel af den årlige ydelse. Udbetaling sker til forsikrede, så længe betingelserne for udbetaling er opfyldt. Udbetalingen ophører dog senest ved udgangen af den betalingstermin, hvori forsikrede fylder 60 år, eller hvis forsikrede dør forinden.

Stk. 2. Krav om udbetaling af forsikringsydelse og/eller ydelse af præmiefritagelse skal uden ugrundet ophold og inden ét år fra det tidspunkt, hvor forsikrede har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet, fremsættes overfor PFA Pension. Gruppeforsikrin-

gen dækker ikke tiden forud for fremsættelse af kravet, hvis kravet først rejses, når der er forløbet et år. For midlertidig udbetaling ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse bortfalder retten til udbetaling, hvis kravet rejses, når der er forløbet et år."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke forud for anmeldelsen den 7/12 2010 har foreligget et erhvervsevnetab, der har berettiget til dækning efter de gældende forsikringsbetingelser. På tidspunktet for anmeldelsen den 7/12 2010 var klageren ansat i et fleksjob. Nævnet finder at måtte lægge til grund, at klagerens indtægt inklusive offentlige ydelser udgør mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder at tjene. Sådan som de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser er formuleret, finder nævnet herefter ikke at kunne kritisere, at selskabet tillige har afvist at yde dækning for klagerens erhvervsevnetab efter den 7/12 2010.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson